

**Eksternt tilsyn på Aalborg Friskole, marts 2016
Tilsynserklæring 2015-2016**

Så er der gået endnu et år og som skolens tilsynsførende skal jeg hermed afgive min erklæring for skoleåret 2015/16. Dette bliver min sidste erklæring, idet min tilsynsperiode udløber i dette skoleår og en ny tilsynsførende er ansat. Det har været fire spændende år med et hav af positive og berigende oplevelser på skolen – tiden er bare fløjet af sted.

Jeg har i indeværende periode - i lighed med de foregående år - udført mit hverv som tilsynsførende ved at besøge skolen, haft samtaler med skolens leder og overværet undervisning. Jeg har desuden set på skolens undervisningsmaterialer samt haft lejlighed til at følge med i skoleaktiviteterne via skolens hjemmeside, facebookside og diverse orienteringsbreve.

Traditionen tro har jeg besøgt skolen hen over skoleåret, hvor jeg har overværet flere forskellige undervisningsforløb og blevet præsenteret for forskellige undervisningspraksisser og læringsforløb. Dagene er - hvis det har været muligt - startet med et møde hos Nicolai Lange, hvor forskellige pædagogiske tiltag fra skolens side er blevet præsenteret og diskuteret. I denne forbindelse har Nicolai ligeledes bl.a. orienteret om generelle forhold omkring skolen, elevtal, økonomi og personalenormering. Besøgene er ofte afsluttet med et opsamlende møde hos skolelederen.

Da jeg tilbage i 2012 blev ansat som tilsynsførende, var en af begrundelserne, at jeg repræsenterede ungdomsuddannelserne, altså tænkt som modtagerinstitutioner af elever fra Aalborg friskole. Derfor har jeg også haft fokus på overgangen fra grundskole og til ungdomsuddannelserne – ikke mindst i denne sidste periode, og jeg kan helt klart konstatere, at eleverne både er fagligt og socialt velkvalificeret til at fortsætte på en ungdomsuddannelse. På mit eget gymnasium har vi således med stor tilfredshed modtaget elever fra skolen og disse elever klarer sig mindst lige så godt som elever fra andre skoleformer. Som belæg for dette har jeg også været inde på ministeriets hjemmeside (<https://www.uvm.dk/Service/Statistik/Statistik-om-folkeskolen-og-frie-skoler/Statistik-om-elever-i-folkeskolen-og-frie-skoler>) og nærstudere resultaterne fra Aalborg friskole. Her kan man se opgørelser over karakterer og socioøkonomiske referencer og den gode nyhed er, at skolen på stort set alle parametre klarer sig godt. I flere tilfælde ligger vi over gennemsnittet - både lokalt og for hele landet – og det samlede billede er derfor meget positivt. Skal de skarpe briller på kan jeg iagttage, at fag som matematik og fysik klarer sig lidt dårligere end fag som engelsk og dansk, men stadigvæk flot i forhold til landsgennemsnittet – det samme gælder et fag som biologi.

Skoleåret har været delt op i to store semesteremner, nemlig ”At stå på egne ben” og ”Aalborg”. Disse emner har dannet udgangspunktet for alle klassernes rammeplaner (undervisningsplaner), og begge emner + rammeplanerne afspejler på synlig vis Aalborg Friskoles prioritering af det musisk/kreative og fagligt fordybende niveau. De to store emne- og projektførøb viser glimrende skolens værdigrundlag og identitet, og det er igen i år imponerende at se elevernes læring og lærernes engagement gå hånd i hånd – både i den enkelte klasse og skolegruppe, men sandelig også på tværs af hele skolen. Der er tale om en motiverende læreproces, hvor såvel det enkelte fag som flere fag i et fagligt samspil har været i fokus, men også verden uden for skolen er blevet præsenteret for eleverne.

Sidste år skrev jeg lidt om folkeskolereform og nye arbejdstidsregler og det er stadig mit klare indtryk at processen er gået godt og gnidningsfrit på Aalborg Friskole. Lærerne føler sig stadig hørt og set og der bliver talt om problemerne og udfordringerne, som løses i fællesskab. Den udvidede skoledag er allerede tidligere implementeret og den fælles forberedelse bruges i stor grad til at udvikle lærersamarbejdet, især om emneundervisningen.

I det følgende vil jeg prøve at give et indblik i skolens praksis via beskrivelser af forskellige undervisningsforløb og lektioner, som jeg har overværet på mine besøg:

Det er fredag og efter et kort møde med Nicolai er jeg til morgensamling på skoletorvet. 8. klasse præsenterer deres projektarbejde om 'Den sociale arv', hvor de bl.a. havde interviewet Lisbeth Zorning og lavet en animationsvideo, som alle ser. Herefter fortalte et par elever om deres projektarbejde om Islamisk Stat. Yderst skræmmende aktuelle emner som elever var meget engagerede i.

Rød gruppe arbejder med 'Hvad er kunst' og brainstormer på, hvad de mener kunst er. Der kommer rigtig mange gode bud. En enkelt kommentar bed jeg især mærke i: "Kunst er når jeg har lavet et eller andet i skolen og det så kommer til at stå i stuen – og ikke på mit værelse". Eleverne præsenteres for en kunstfilm og lærerne gennemgår en powerpoint om kunst.

Herefter er der uddeling af diplomer fra læsefestivalen – imponerende så mange sider eleverne havde nået at læse. 2. klasse vinder med 22.919 sider og jeg ser nogle rigtig stolte elever!

8. klasse har blokdag i matematik og emnet er 'En skitur til Norge', hvor der regnes på en hel række forskellige praktiske aspekter vedr. en sådan rejse. Eleverne virker glade for denne konkrete måde at bruge og arbejde med matematik på og som en siger: "Vi lærer meget mere, når vi sådan laver noget praktisk – det er også sjovere..."

9. klasse har dansk og der er dansk stil på programmet. De 6 forskellige opgavegenre er i spil (essay, debatindlæg, novelle, aviscommentar, manus og brev til en god ven), og eleverne sidder individuelt og skriver. Læreren går rundt og hjælper og opgaven skal laves færdig derhjemme. Der udvælges nogle tekststykker til tekstrevision, hvorefter eleverne coacher hinanden og giver hinanden feedback. Der udtrykkes stor tilfredshed med denne arbejdsform, som både appellerer til selvstændighed og fællesskab.

Også denne efterårsdag startede på skoletorvet med meddelelser, fødselsdag og fællessang, hvorefter alle lærere og elever samledes i hallen, hvor 9. klasse havde forberedt en 'fælles morgengymnastik'. I mindst 20 minutter blev vi alle kørt i gennem et både morsomt og hårdt program, hvilket er en rigtig god måde at starte dagen på. Energiniveauet var højt ligesom motivationen.

I 5. klasse er der engelsk på skemaet. Lektioner starter med 'læsebånd', alle elever sidder stille og fordybet og læser i deres bøger. Temaet er om 'helte' og der er stor koncentration. Senere er der elevoplæg om Nelson Mandela, Rosa Parks, Lady Di og Malala. Der diskuteres om 'daily life heroes' og klassen samtaler på engelsk om en portrætudsendelse vedr. Malala Yousafzai. Herefter er der arbejde på egne computere med skriftlige opgaver.

Så er der skriveværksted i 4. klasse. Eleverne arbejder med romanen 'Det levende sværd', og ud fra kapitel 5 laves der rotationsresumé. God og kreativ måde – både skriftligt og mundtligt – at gennemgå og arbejde med en roman. Alle elever får sagt og skrevet noget i lektionen, som slutter med et differentieret skriveværksted.

I forbindelse med mine besøg er jeg også i år blevet mødt med åbenhed og velvillighed fra alle på skolen, og eleverne viser en sund nysgerrighed og positiv tilgang til såvel skolen som til min tilstedeværelse. Aktiviteterne har også i år været præget af professionalisme og stor faglighed. Lærerne er engagerede og dygtige og hele stemningen på skolen oses af overskud og engagement. Dejligt og givende at konstatere.

Der er stadig rigtig megen god og konstruktiv information/viden at hente på skolens hjemmeside men især den flotte og ajourførte facebookside er et godt sted at blive opdateret. Også et godt signal ud ad til, og det er mit indtryk at siden bliver læst af mange.

På baggrund af dette og mine besøg på skolen er det min klare tilsynsvurdering, at undervisningen på Aalborg Friskole og elevernes faglige resultater i fagene helt klart lever op til kravene i den danske folkeskole. Som tilsynsførende ser jeg en synlig sammenhæng mellem den daglige undervisning, værdigrundlaget og skolens mål og planer.

Undervisningssproget er dansk og der er pt. 218 elever på skolen.

Til sidst vil jeg sige tak for 4 spændende og positive år, som bare er fløjet af sted. Jeg vil ønske den nye tilsynsførende i almindelighed og Aalborg Friskole i særdeleshed al mulig held og lykke i fremtiden. Knæk og bræk!

Med venlig hilsen

Søren Justesen
Lektor – Aalborg Tekniske Gymnasium